

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/92/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620010183
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3620010183.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Mariána Dunčka v trestnej veci proti obžalovanému R. F. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 13. januára 2021 prejednal odvolanie obžalovaného R. F. proti rozsudku Okresného súdu Partizánske, sp.zn.1T/67/2020 zo dňa 11. novembra 2020, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného R. F. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 11. novembra 2020, sp.zn.1T/67/2020 bol obžalovaný R. F. (ďalej len „obžalovaný“) uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 14.07.2020 v čase okolo 23:00 hod. v byte nachádzajúcom sa v R. na ulici Q. XXX/XX si pod vplyvom alkoholu v miestnosti kuchyne pýtal peniaze od svojej matky poškodenej J. F., ktorá mu peniaze odmietla dať, po čom jej obžalovaný opakovane vulgárne uviedol, že ak mu nedá peniaze, tak ju zabije, načo poškodená J. F. pred obžalovaným zo strachu z uvedeného bytu odišla.

Za tento trestný čin bol obžalovaný odsúdený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. l/, § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, nakoľko ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní bol napadnutý odvolaním obžalovaného pre nesprávnosť výroku o treste, ktoré zdôvodnil tak prostredníctvom svojho obhajcu ako aj sám.

Obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania, ktoré podal prostredníctvom svojho obhajcu namietol výrok súdu I. stupňa čo do uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý trest považuje za nepríjemný a príliš prísny, nakoľko podľa jeho názoru na zabezpečenie účelu trestu, a to najmä nápravy páchatel'a, výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný. Pri výške súdom uloženého trestu 32 mesiacov sú splnené zákonné predpoklady podľa § 51 Trestného zákona a § 49 ods. 1 Trestného zákona na podmienečné odloženie výkonu trestu s uložením probačného dohľadu nad správaním páchatel'a. Súd uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody oprel predovšetkým o závery znaleckého posudku J. J., ktorá jeho osobnosť hodnotila ako okrem iného ako disharmonickú, málo empatickú, sebestrednú, s dešpektom voči pravidlám a normám spoločenského života, ktorý jav sa znalkyni javí byť ako trvalý. Poukázal na to, že v protiklade s vyjadrením znalkyne o jeho trvalom dešpekte voči pravidlám a neschopnosti prispôsobenia sa, v správe z výkonu väzby je hodnotený ako bezproblémový, nekonfliktný, ktorý si riadne plní svoje povinnosti a nariadenia uložené nadriadeným, čo nasvedčuje, že

sa jeho správanie zmenilo. Je presvedčený o tom, že doterajšie účinky tohto trestného konania, a to najmä doterajší pobyt vo väzbe od 14.7.2020 a s tým spojený aj odstup od kolektívu osôb, s ktorým sa pred vzatím do väzby stykal, mu dostatočne otvorili oči o nesprávnosti vedenia doterajšieho spôsobu života a o neblahých následkoch na okolie, najmä rodinu, ako aj jeho samotného. Vo veku 23 rokov si týmto uvedomil, aký ľahkovážny a nezodpovedný životný štýl doposiaľ viedol, a má snahu to čo najskôr zmeniť, zamestnať sa a byť prínosom pre spoločnosť. Ihneď po zadržaní sa ku skutku, ktorý mu je kladený za vinu, v celom rozsahu sa priznal a tento oľutoval, na ktorom postojí zotrval aj v rámci celého trestného konania. Úprimne ho mrzí, ako sa k poškodenej - matke zachoval, pričom sa jednalo o ojedinelú a skratovú udalosť, za ktorú sa matke aj verejne ospravedlnil. Nemal nikdy v úmysle jej ublížiť a vážne vykonať to, čím sa jej v záplave hnevu a vplyvom alkoholu hrozil. Poškodená sa na pojednávaní vyjadrila, že z konania obžalovaného nemala obavu o svoj život a zdravie, ale o jeho zdravie, keďže takto konal pod vplyvom alkoholu, t.j. v dôsledku doterajšieho spôsobu života. Uviedla, že v prípade, ak by mu bol uložený podmienený trest a bol by prepustený na slobodu, umožnila by mu bývať v jej domácnosti, keďže nemá z neho obavu. Taktiež sa vyjadrila, že predmetný skutok nemal na ňu žiadne následky. Preto si dovoľuje požiadať odvolací súd o prehodnotenie napadnutého výroku o uložení nepodmienečného trestu a o poskytnutie šance preukázať, že sa poučil a že zmení svoje správanie tak, že bude viesť riadny život a žiadnej protispoločenskej činnosti sa nedopustí. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods.1 písm. e) Trestného poriadku zrušil a vo veci rozhodol tak, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov podľa § 51 Trestného zákona a § 49 ods. 1 Trestného zákona mu podmienne odloží s uložením probačného dohľadu nad jeho správaním v primeranej skúšobnej dobe.

Obžalovaný v podaní, ktoré bolo doručené okresnému súdu dňa 26.11.2020 (vlastnoručne ním napísané) poukázal na to, že bol dňa 11.11.2020 na Okresnom súde v Partizánskom odsúdený za zločin vydierania pod sp.zn. 1T/67/2020-149 na 32 mesiacov nepodmienečne. Tento trest sa mu zdá byť neprimerane vysoký. Tento skutok nespáchal úmyselne, celé toto jeho konanie berie ako skrat, mladickú nerozvážnosť. Za tento čin sa veľmi hanbí a úprimne toto konanie ľutuje. Mal ťažké obdobie, nakoľko ho v marci prepustili z práce a nemohol sa zamestnať kvôli korone. Chce sa znovu ospravedlniť svojej matke. Chce začať normálne žiť, žiadne sa zamestnať, pomáhať svojej mame. Preto žiada súd o podmienený trest. Sľubuje, že po prepustení sa nebude vracieť k drogám a ani alkoholu. Pobyt vo väzbe je pre neho dostatočným ponaučením, mal dosť času rozmyšľať nad sebou a uvedomiť si aký život chce viesť. Nakoľko spolupracuje aj s políciou pri objasňovaní drogovej trestnej činnosti. Svoju maminu má veľmi rád a nikdy by jej neublížil.

K odvolaniu obžalovaného sa prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske a ani poškodená, písomne bližšie nevyjadrili.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný a jeho obhajca na verejnom zasadnutí krajského súdu navrhli, aby odvolací súd zrušil v napadnutom rozsudku výrok o treste a uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov, ktorý bude podmienne odložený s prípadným uložením probačného dohľadu nad jeho správaním.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na verejnom zasadnutí dňa 13. januára 2021 na podklade podaného odvolania obžalovaného, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť len obžalovaným napadnutých výrokov rozsudku o treste odňatia slobody, o spôsobe jeho výkonu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o preskúmanie správnosti postupu okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutých výrokov rozsudku, z obsahu odvolania obžalovaného vyplýva, že odvolanie neobsahuje žiadne námietky voči postupu okresného súdu, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania obžalovaného, teda výrokov o vine, ktoré neboli a nemohli byť napadnuté odvolaním (podľa § 257 ods. 5 Tr. por. súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním) a ktorých správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, nepochybil vo výroku o treste, ktorým uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov nepodmienečne, pretože takto uložený trest obžalovanému okresným súdom je uložený v súlade s ustanoveniami Trestného zákona, je primeraný a spravodlivý.

Okresný súd pri ukladaní druhu a výmery trestu dôsledne prihliadal na spôsob spáchania činu a ich následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, pohľadujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák. s prihliadnutím na účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. Odvolací súd považuje za potrebné vysloviť názor, podľa ktorého na okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4 Tr. zák. nie je možné prihliadať mechanicky, ale v kontexte prejednávaneho prípadu je potrebné priradiť im rozumný význam pre potreby naplnenia účelu trestu. Okresný súd pri ukladaní trestu postupoval v súlade s ustanoveniami § 34 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Tr. zák.

Za správny považoval odvolací súd poukaz okresného súdu na to, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine a svoje konanie úprimne oľutoval, ktorú okolnosť je potrebné zohľadniť pri ukladaní trestu v prospech obžalovaného. Okresný súd pri určovaní druhu a výmery trestu správne zistil u obžalovaného jednu pohľadujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zák., že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval. Na druhej strane okresný súd správne u obžalovaného nezistil ani jednu prirážajúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák.

Rovnako správne okresný súd pri hodnotení osoby obžalovaného zistil, že obžalovaný bol v minulosti dvakrát súdne trestaný podmienenými trestami odňatia slobody, ktoré má v súčasnosti zahladené a bol štyrikrát postihnutý za priestupok, pričom v jednom prípade išlo o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Je teda zrejme, že obžalovaný má sklony k deliktuálnej činnosti. Taktiež správne okresný súd prihliadol na závery znalkyne J.. J. J. z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorá u obžalovaného konštatovala zmiešanú poruchu osobnosti, pričom táto porucha osobnosti je povahovou odchýlkou s prejavmi vystopovateľnými už od adolescentného veku a znamená u obžalovaného osobnosť disharmonickú, znížené schopnú ovládať svoje emócie a impulzy, málo empatickú, sebastrednú, s nízkou frustračnou toleranciou, preferujúcu ľahkovážny a nezodpovedný životný štýl, s dešpektom voči pravidlám a normám spoločenského života, správajúca sa disociálne (protispoločensky), neschopnú anticipácie, ani poučenia z negatívnych skúseností, ktorá racionalizuje svoje správanie sa, páchajúcu trestnú činnosť a zneužívajúcu návykové látky. Taktiež znalkyňa u obžalovaného zistila kombinovaný abuzus alkoholu, marihuany a pervitínu bez prejavov závislosti. Znalkyňa z psychiatrického hľadiska pobyt obžalovaného na slobode pre spoločnosť nepovažuje za nebezpečný a nenavrhol mu uložiť ochranné liečenie. Zo spisového materiálu taktiež vyplýva, že obžalovaný bol v inkriminovanom čase pod vplyvom alkoholu.

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. ukladaný trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívna zložka trestu) a vytvorí podmienky na jeho výchovu (výchovná zložka trestu). Vychádzajúc z princípov humánnosti pri ukladaní trestu z uvedeného vyplýva a súdna prax v tomto smere aj fakticky postupuje, že pri ukladaní trestov páchatelom v zásade u prvotrestaných osôb vystupuje do popredia výchovná zložka trestu pred represívnou. V prípade recidívy trestnej činnosti páchatela je však už nevyhnutné podstatne obozretnejšie pristupovať k posudzovaniu zabezpečenia výchovnej zložky trestu vo vzťahu k páchatelovi, keďže zistená recidíva logicky v zásade nasvedčuje o neúčte páchatela k záujmom chráneným Trestným zákonom a k tomu, že predchádzajúce tresty nevedli k prevýchove páchatela, teda k prijatiu skutočného predsavzatia páchatela viesť riadny život. V takom prípade logicky musí v zásade prichádzať do úvahy uprednostnenie represívnej zložky pred výchovnou zložkou trestu.

Okresný súd pri ukladaní druhu a výmery trestu obžalovanému správne mimoriadne znížil trest u obžalovaného pod dolnú hranicu trestu ustanoveného v osobitnej časti Trestného zákona v ustanovení § 189 ods. 2 Tr. zák. (vo výmere 4 rokov) s poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp.zn.Tpj/55/2016, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 5/2017 pod č.44. Vzhľadom k tomu, že

obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní ku skutku obžaloby, vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a okresný súd jeho vyhlásenie o vine v súlade s ustanovením § 257 ods. 7 Tr. por. prijal, obžalovaný takýmto postupom umožnil prevziať výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní, tak obžalovaný založil dôvod podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona per analógiám na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby o 1/3 (v danej trestnej veci predstavuje zo 4 rokov výmeru 32 mesiacov; výpočet: 4 roky x 12 = 48 mesiacov, 1/3 zo 48 mesiacov = 16 mesiacov, 48 mesiacov - 16 mesiacov = 32 mesiacov).

Nepodmienečný trest odňatia slobody uložený obžalovanému vo výmere 32 mesiacov, aj podľa záverov odvolacieho súdu zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaného trestného činu i zistené pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Nad rámec úvah okresného súdu odvolací súd dodáva a poukazuje aj na okolnosti predmetného prípadu, pričom zo spisového materiálu vyplýva, že v inkriminovaný deň si poškodená prišla k svojej dcére okolo pol jedenástej vyzdvihnúť svoju výplatu za prácu, ktorá sa pripisuje na účet jej dcéry, nakoľko poškodená má svoj účet zablokovaný. Už vtedy po prebratí výplaty si obžalovaný vypýtal od poškodenej 20,-Eur, ktoré mu poškodená dala. Potom v ten deň po určitom čase opäť dala poškodená obžalovanému 20,-Eur. Ani táto suma 40,-Eur obžalovanému nestačila a pod hrozbou násillia, tak ako je uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku nútil v inkriminovanom čase svoju matku- poškodenú J. F., aby mu dala ďalšie finančné prostriedky, čo však už poškodená odmietla. V čase po skutku mal obžalovaný incident so svojim bratom D. F., ktorému vyrazil telefón z ruky a následne ho napadol (napadnutie brat obžalovaného odmietol riešiť cestou polície). Tieto okolnosti prípadu, ktoré vyplývajú zo spisového materiálu nemožno hodnotiť v prospech obžalovaného, práve naopak vyznievajú v predmetnom prípade v jeho neprospech.

Odvolací súd sa nestotožnil s názorom obžalovaného uvedeného v jeho odvolaní, podľa ktorého by mal byť trest uložený okresným súdom neprimerane prísny, pričom takto uložený trest obžalovanému je vymieraný i v súlade s požiadavkou primeranosti a požiadavkou humánosti. Okresný súd správne vzhľadom na okolnosti spáchania skutku, osobné pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy konštatoval, že trest odňatia slobody nespojený s jeho priamym výkonom v tejto trestnej veci by u obžalovaného nesplnil zákonom určený účel trestu.

Rovnako vecne správny a v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. je aj výrok o zaradení obžalovaného na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia, nakoľko v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok okresného súdu je dostatočne jasný, zrozumiteľný, dostatočne zdôvodnený a majúci v celom rozsahu oporu v zákone.

Odvolací súd nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu uloženého trestu odňatia slobody a spôsobu jeho výkonu v prospech obžalovaného, preto odvolanie obžalovaného nepovažoval za dôvodné, neakceptoval ho a odvolanie podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.